

REDACTIA

No. 20, Doka Ferenc-utca nr. 5.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	20 cor.
pe 1/2 an	10 "
pe 1/4 an	5 "
pe o luna	2 "

Tril de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrisuri nu se înșopăsc.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Doka Ferenc-utca nr. 20

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Două ministri.

Dintre ministri maghiari care se vor prezenta mâine la Burg, în audiență de concediu, *Darányi* și *Wlassics* duc cu sine fiecare și simpatia întregii obște maghiare. Chiar zărele opoziționale regretă adică retragerea lor din minister și-l laudă peste măsură. Pe *Darányi* pentru-că a știut să lucreze pe teren economic potrivit firii ungurești: a ajutat adică din banii statului ori-ce întreprindere menită a îmbogăți neamul unguresc, a purtat de grijă clasei agricole, a știut să impace pe marii proprietari, pe boierii agrari, cu un cuvânt a fost — un mare meșter! Cât despre *Wlassics*, puțin lipsește ca zărele să-l considere chiar mai presus de *Trefort*, ba îl aseamănă chiar cu *Eötvös*. Pentru-că înainte de dînsul nici un ministru de culte și instrucțiune publică n'a lucrat cu atâta intensitate pentru altoirea în toate sulletele a ideii de stat maghiar, nici unul nu a dat o dezvoltare mai mare instituțiilor culturale ungurești și — zicem noi — nici unul nu a fost mai necruțător față de instituțiile culturale nemaghiare. O carte întreagă s'ar putea scrie despre încercările, parte reușite, parte nereușite de a nimici în statul ungar ori-ce așezământ cultural dacă el nu servește ideii — fixe cu statul unitar național maghiar.

Așa, că se poate zice: activitatea lui *Wlassics* a fost îndreptată nu atât în sens de a clădi pentru Unguri, ci de a nimici tot ce nu poartă pecetea... ideii de stat.

Eată de ce Ungurii l'au ridicat întotdeauna în slavă.

Eată însă și motivul pentru care naționalitățile se pot bucura văzîndu-l că dispăre din fruntea ministerului de școli.

Știm noi bine că și noul ministru *Berzevicz* este Ungur înfocat și probabil șovinist încarnat. Nu ne așteptăm deci ca sub dînsul să avem pace ba din contra: sta-vom pururi înarmați pentru a respinge atacurile ce negreșit se vor da și sub dînsul în contra școlilor române. Îl știm însă pe *Berzevicz* om cult în sens mai european și mai ales destul de deștept pentru a ști să tragă consecuență și din pășaniile predecesorului său... Nu va mai înșișta, de pildă, ca preoții români pe elevii români din școlile statului să-l învețe religia — ungurește!... Nu va risipi anual milioane pentru încurajarea atâtor șarlatani, cari ademenesc pe inspectori că fac lucru mare cu maghiarizarea, pe când în realitate — se dovedește asta cu experiența unui șir întreg de ani — ei nu vinează decât recompense, fiindu-le și peste puțină ca în sate unde nu-i picior de Ungur, să maghiarizeze. Ci scot ochii inspectorilor cu poesi și câte-va fraze pe care copiii li-au învățat mehanic, — ceea-ce, se înțelege, nu poate împedica pe inspectori ca, la rîndul lor, să se laude și ei prin presă, în speranța tot vre-unei recompense, că eată, ce progres face maghiarizarea până și în cele mai îndepărtate colțuri locuite de naționalități.

În privința asta epoca în care școlile au fost cărmuite de *Wlassics* este un »svindli« nemai pomenit. Recla-

magiu mai mare, într'adevăr, n'a mai șezut pe fotoliu ministerial decât acest șovinist țiguit și maniac de a scrie epistole tuturor iubitanților.

E interesant, că chiar zărele care îl laudă, constata că »dela început era în contradicție de sentiment și pe picior de războiu cu una din ramurile departamentului său, cu afacerile bisericesti!...» De învățator putea numi pe cine socotea vrednic — scrie »Budapesti Hirap« dela 1 Noemvrie — »dar despre numirile de episcopi *Bánffy* a zis: afară doar de *Ivánkovich*, încolo nici odată n'am putut numi pe cine am vrut, ci numai atîta am putut ajunge să nu fie numit cine nu ne plăcea...» Mărturisire prețioasă. Ea dovedește că dimpreună cu meșterul său *Bánffy*, ministrul *Wlassics* nu se preocupă de interesele bisericii, ci voia să facă și din slugitorii altarului agenți de maghiarizare.

În privința asta îndeosebi noi Românii am avut de suportat luptă grea. Sunt doar recente frământările ce au domnit în sinul bisericii ortodoxe pentru-că și la *Arad* *Wlassics* voia să ne impună el pe cine să alegem episcop, după cum lui îi rămâne și tristul curajul de a respinge pe cel ales de biserică și blamagiul mare că și la a doua alegere agreatul său a căzut cu rușine...

De altminteri că ce puțin a prețuit chiar pe Românii cari i-au umbat în voie, dovedește faptul că nici până în ziua de azi *Ioan Meșianu* nu este consilier intim regesc. Și nu l'ar fi propus spre numire, desigur, nici dacă i-ar fi satisfăcut și alte dorințe de cum e că la *Seminarul din Sibiu* s'au introdus certificatul și înimba ungurească.

Avem deci motive suficiente de a ne bucura că *Wlassics* se duce. Și instrucțiunea publică maghiară nu pierde nici ea nimic prin faptul că nu o mai dirigiază reclamagiul care în ajunul discuțiunii bugetului totdeauna știa să însceneze câte ceva ce sîmăna a foc bengal: mersese până acolo, încât pe neașteptate visitase școlile (române mai ales!) dela *Brașov*, *Sibiu* și *Beiuș*, ca foile să-l laude ear în parlament să i-se facă ovațiuni.

Eată cine a fost *Wlassics*.

Cât privește acum pe *Darányi*, recunoaștem și noi, am declarat-o chiar într'un articol, că a fost un ministru cu multe intențiuni bune. Câte-odată a primit jalbe și dela Români, ba când i-s'a cerut cu stăruință de către un deputat, a și făcut ici-colo — dreptate, ceea-ce în Țeara Ungurească, dela un ministru, când vorba-i de nemaghiari, trece drept — virtute. Minunî n'a făcut însă, ci-i destul să ne provocăm la datele statistice publicate chiar de ministru, pentru a dovedi că mai ales de când e ministru *Darányi*, emigrările au sporit în chip ce înșpăimintă în primul rînd pe — Unguri, căci mai ales țeranii maghiari se duc cu zecile de mil în America. *Zadarnic* a pus *Darányi* în lucrare una și alta, *zadarnic* a dat ajutor, a înființat colonii, cu paliative nu se pot sana lucruri grave. Ear bărbat care să creeze și din fundament să schimbe lucrurile, dând afa-

cerilor grave soluțiuni definitive, n'a fost nici *Darányi*. Se zice că *Tullian*, urmașul său, este un economist distins. Are moșii de model și s'așteaptă ca și în viața statului să facă schimbări radicale.

Se poate.

Dar toate acestea numai atunci, dacă d'odată cu dispariția lui *Wlassics* din cabinet se va abandona și spiritul detestabil șovinist și intolerant, al cărui reprezentant a fost *Wlassics* și de care au fost stăpâniți toți ministri maghiari, și se va introduce în toate dreapta judecată și adevăratul spirit înălțat, fără care nu se poate face nimic durabil și bun nici pentru neam nici pentru patrie.

Schimbare în guvernul României. Dl *Eugen Stătescu*, unul dintre ilustrațiunile baroului, din *București*, jurist eminent și bărbat de stat de valoare, fost ministru de justiție în mai multe cabinete liberale, atât sub marele *Brătianu* cât și sub actualul prim-ministru *D. Sturdza*, și-a dat demisia din cabinet, din cauză de boală și pe cât-va timp se va retrage în străinătate.

În locul lui a fost numit dl *Alexandru Gianni*, care până înainte cu un an ocupase postul de consilier la *Inalta Curte de Casație* (*Curie*), d'asemenea unul dintre cei mai cu vază juriscunșți ai României.

Decorat. D. *Ion I. C. Brătianu*, ministrul afacerilor străine, a fost decorat de *M. S. Impăratul Rusiei* cu marele cordon al ordinului *Sf. Ana*.

Finanțele României. La ministerul de finanțe s'a încheiat comptul definitiv al exercițiului 1902/1903.

Iată care este situațiunea acestui exercițiu:

Incasări de la 1 Aprilie 1902 la 30 Septemvrie 1903, lei 248.455.578,72.

Plăți efectuate în același interval, lei 216.129.967,23.

Excedent lei 32.325.611,49.

Câteva cuvinte despre starea fondurilor Năsăudene.

Puține instituțiuni culturale avem și și acestea sunt foarte vitreg tratate din partea stăpînirii politice.

Împrejurarea aceasta cred că trebuie să stimuleze ori-ce inimă adevărat românească, ca după puțină vreme să sară întru apărarea instituțiilor noastre culturale. Bine, bine trebuie să le prețuim pe aceste, căci, e lucru știut doar, că este aproape imposibilitate în împrejurările de astăzi a crea altele.

Între aceste instituțiuni culturale se află și instituttele susținute din fondurile năsăudene. Despre aceste voi spune câte-va cuvinte pentru-că așa cred, că dacă cercurile competente se vor convinge de adevărul cuvintelor mele, e imposibil să nu creeze o nouă stare de lucruri, imposibil, că cercurile române năsăudene într'un suflet și într'o simțire să nu grăbească în ajutorul instituțiilor atât de părăsite și atât de greu cercate.

Fondurile centrale dela *Năsăud*, atunci când au fost predate nobilei misiuni, de a fi cetatea de apărarea culturii românești la hotarele dinspre răsărit ale țării, erau într'o stare cu mult mai bună, mai regulată decât azi.

Însă, administrația fără nici un țel hotărît, gospodăria rea și amestecul tot mai mare până în cele mai mici amănunte a guvernului, le-a adus în situația, că azi mâne nu vor fi în stare a corăspunde meșteșugului lor, obligamentelor lor culturale.

În fruntea gimnasiului român din *Năsăud* ani întregi au stat astfel de persoane, cari n'au meritat poziția aceasta importantă, pentru-că nici măcar înțelege n'au putut intențiile nobile ale fondatorilor. Făcut-au politică de struț, n'au văzut nimic pentru-că n'au voit să vază. Poziția de director a fost apreciată de dînsii numai ca izvor de câștig, și au tolerat ca guvernul să dispună de averile fondurilor, ca și când aceste ar fi ale statului. N'au avut curajul a apăra adevăratele interese ale fondurilor dinaintea obraznicilor, din contra, au promovat punerea în viață a astorfel de statute, cari nu au împrumutat nici o demnitate, nici o bărbăție personalității lor. Și azi un astfel de individ se angajează de instrument scopurilor politice ale fișpanului, pe care corpul profesoral nu'l suferă, nu'l tolerează în poziția de director.

Ce nevoie e deci, să strice buna înțelegere? Nu vede oare dînsul, că guvernul se bucură de a putea sta pe partea celui slab, pentru a afla pretextul de a se amesteca. În corpul profesoral al gimnasiului funcționează 4 zi patru profesori substituți. Este asta în interesul institutului? Iertat este oare, a duce institutul în situații de aceea, ca stăpînirea să se amestece și să reguleze chestii personale în draga sa voe? Servește oare spre cinste și spre interesul institutelor susținute din fonduri, ca în chipul acesta forțat să devie cineva director? Direcțiunea acolo înseamnă o putere, și acela care voește să aibă puterea aceasta în mîni, trebuie să inspire cea mai mare încredere. Să nu ne permitem, a ne lăsa exploatați politicește din partea fișpanului.

Vedem doar, eă lipsind aceasta încredere reciprocă, buna înțelegere, adevăratele interese ale fondurilor suferă și se neglișă cu desăvîrșire.

Imobilele fondurilor sunt total neglișate. Asta în mare parte din pricina că nici administratorul nici directorul nici nimeni din comitet n'au suficiente cunoștințe economice și administrative. Arăndătorii n'au grijă să mai și îngrase pămînturile. Moara de pe moșia *Csicsó-Keresztur* stă să se surpe. Edificiile sunt deteriorate, aproape toate își așteaptă renovarea, și fiind-că bani nu sunt, azi mâne se vor ruina toate. Cu un cuvînt nu se economisește intensiv, pe de altă parte nu este om care să se priceapă la puțină comptabilitate, care să știe echilibră un buget și care ar putea aduce ordin în starea financiară sdruncinată a fondurilor.

Dar pe de altă parte este imposibil de a se putea ferici aceste fonduri din pricina amestecului guvernului de culte. Guvernul dispune aci tocmai așa ca și cum fondurile acestea ar fi ale statului. Și asta pe baza dreptului de supremă inspecțiune!

Deși proprietatea fonciară — precum practica a dovedit-o — fructifică cu mult mai bine, guvernul de culte se împotrivește cu ori-ce preț, ca fondurile să-și elocheze capitalul în proprietăți fonciare. Guvernul de culte, pe baza informației fișpanului, constrînge comitetul, să investească în hărții de stat capitalul fondurilor — și în chipul acesta artificial se lucră într'acolo ca venitele fondurilor să se reducă la minim.

Sub fel de fel de pretexte nu se permite elocarea capitalului mobil în băncile române solide — care așa ar fructifica cel puțin 5%, pentru-că se afirmă, că banii elocati astfel s'ar folosi spre promovarea scopurilor naționaliste.

NOUL GUVERN.

— Raport telefonic —

Budapesta, 4 Noemvie. Eri după-ce au depus jurămîntul, noii ministri s'au întors la *Budapesta* și asară s'au și prezentat la Clubul liberal, unde au fost primiți cu mari ovațiuni. Primul ministru *Tisza* a ținut apoi o lungă vorbire, în care a schițat programul pe care are să l desvolte în ședința de azi a Dietei. A spus între altele că ținta guvernului său va fi dezvoltarea

statului național, dar aceasta așa fel ca să fie respectate drepturile și sentimentele concetățenilor de altă limbă. După-cum în decurs de o mie de ani am reușit să susținem legăturile de frăție între cetățenii de diferite limbi ai statului, sper să susținem aceste relații și în viitor. Ca să se poată însă ajunge aici, e necesar ca agitatorii cari ațâța naționalitățile în contra statului ungar să simtă nu numai puterea statului în toate a ei greutăți, dar să se aple și față în față cu cetățenii patrioți de diferite neamuri.

Atâta a zis privitor la naționalități.

Incolo a arătat ce crede că-l încumbă ca datorie pentru a se face regulă în stat.

Vorbirea a fost primită cu mare însuflețire.

Kossuthiștii n'au hotărât încă ce alitudine să ia față de Tisza, ci așteaptă întâiu să-l cunoască programul din Dietă.

Barabás și alți câțiva sunt pentru lupta cea mai înverșunată.

Ugroniștii și așa ziișii opozanți liberi (fără partid) de asemeni sunt decise să lupte fără preget în contra guvernului cu a căruia politică militară nu sunt mulțumiți.

Se comentează de altfel favorabil faptul că Tisza a făcut visita lui Kossuth și altor fruntași opozanți. Ba cu Polony a avut, acasă la ministrul Lukács o lungă întrevvedere, în care s'a vorbit cum s'ar putea face pace între guvern și opoziție.

Cum combate dl Traian...

Cel care l-a luat la refec mai tare pe Traian, fiul dlui Mihail din Orăștie, a fost dl N. Iorga, în „Sămănătorul”. În vreo zece rânduri l-a dat gata.

Traian nu înzadar poartă însă un nume glorios. Nu s'a lăsat, ci în ziarul săptămânal din Orăștie, unde înainte avea monopol Măglaș, a tras o scrisoare dlui Iorga, scrisoare în care spunea că el nu e supărat, ci cântă vesel, vânează prepelițe, joacă biliard, etc. etc. Numai un lucru a uitat să adauge: că toate acestea le face pe banii băbăcului, care Doamne mult a asudat până să facă starea de care Traian așa se vede, nu are milă.

Traian a mai scris o epistolă și drept răspuns lui Dr. Sextil Pușcariu.

Ascultați ce exerciții de pamfletar face nobilul Ulpiu Traian:

Nu am cetit o pagină mângâie cu mai multă tartușerie literară, un articol mai „negru la mațe” ca scrisoarea dlui Pușcariu, care nu merită ca răspuns nici o iotă, nici o cirtă, numai a fi improșcată

cu Zacherlin... Redacțiunile noastre ar trebui să se îngrijească mai mult de „scuipătoare intelectuale” și de „coșnițe pentru zarzavat literar”.

O chestie literară apărută cu scornituri și „ouă stătute” e eo ipso o chestie perdută. A nega fapte și a te folosi de o raționare sofistică, fără a da argumente, poate tot palavrăgiul de cafea, prin aceasta nu aduci adevărului nici un serviciu, din contră, turburlapa mai mult...

Lui dl Pușcariu i-a plăcut însă, se turbure apa, ca să pară în ochii publicului profund — profunditate la suprafață — dar cu apă murdară, nu poți spăla un lucru curat, ba îți petezi haina proprie... răsplata celor ce umblă după potcoave de cai morți...

Din fericire, „apa turburată nu a fost multă, „numai o furtună într'un pahar cu apă... numai un atac în miniatură... nici un „Primhib” numai „sgărieturi”, un bombardament cu linte fiartă, beșici de săpun suflăte prin țevă de tun... un atac la care nu-ți trebuie nici o pavăză, cel mult o batistă ori un cort...

Dl Pușcariu e mai slab după-cum am crezut, și chiar unde e slab îl lipsește farmecul slăbiciunii, ear dacă crede contrariul, că dispune de o putere personală mare, atunci să înșală, tăria asta e numai tăria slăbiciunii, afectul omului neurastenic, la care-l bate inima mai tare, decât la omul sănătos... am pipăit pulsul... lipsește regularitatea pendulară a constituției de fer, eu ved numai degetul tremurător a unei mâini slabe și nesigure...

Vreau să cred, că dl Pușcariu a împlinit o funcție rea în literatura română, prin pasquiliul te lăpez în primul loc de onoarea proprie, opiniunea publică încă nu o câștigă, mai puțin glorie... Dacă ar merge toate după-cum zice dl Pușcariu „allons donc” hodoronc tronc, atunci ar fi înbulzeala prea mare la poarta „Heliconului”, toți hojmălași, bostangii, prepelicarii, scârtașcârta pe hârtie... s'ar aduna aici ca țiganii la poarta raiului, am avea de a face cu un bălcu de vite, dar nu cu literați... Heliconul ar ajunge un „grajd de lacai”.

Quantitatea vorbelor stă în raport invers cu calitatea ideilor. Dl Pușcariu prea mult a ciorovorit pentru a mai avea timp de cugetat... și așa s'a întâmplat de-a născocit un *hleb* de critică slabă ca un *gard iefină* ca murele, două căciule pline cu brașoave... judecată dumnezeiască cu pietrele din povești care picau la cei vinovați în cap... Numai un literat de surda, o *gadina de critic*, un *stilist rugină de plug*, un *filolog la botul calului*, a putut prinde dintr'o lovitură atâtea muște... dela dl Pușcariu ași fi așteptat mai mult... dar ce să faci, cum e turcul așa-i pistolul... Asta a fost totdeauna așa. *unde au scapat noșturile, au început musica*, și dl Pușcariu își aplaudează singur șgomotul lui de tobă, o tobă rară, pe care e pielea de pe un bou întreg întinsă... un bou, care nu a fost nicăieri odată vițel...

Sunt oamenii, care vorbesc totdeauna patetic, cu degetul ridicat... Înțeleg eu pe dl Pușcariu?

Sunt idei mici ca păpușile, pe care le umflă câte un *sufloiu litirar*, să apară mari cât o sură? Înțeleg eu pe dl Pușcariu?

Sunt *mămulari*, care vreau să-și *rafi-călească într'o șatră de țirg marfa lor sub ori-ce preț...* Vreau să zic, că acest mămular ar fi dl Pușcariu?..

Dar veau să zic, că sunt patimi, care încercă și târbăcesc pe om, ca un *alcohol ordinar*... și după-cât mi-se pare mie dl Pușcariu e foarte pătimăș... numai astfel imi pot explica *dotiile* ce le-a rostit, *borborosele* înșirate trâmbă, numai astfel s'a putut perde răbușul, ba și băta și căciula... numai pantalonii ar mai fi lipsit... Dibuind prin întunec s'a aprins ulterior în perplexitatea nocturnă, la corn de capră, felinarul filologic, și a început să caute cuvinte, după-cum căuta odată diogenes după oamnei... așa cuvântul „donțos” (vezl Creangă) cuvântul „zicere”, „limbă”, „limbăgiu” s'a împedecat apoi de niște propoziții ale mele, dând „pe slirșit” o explicație despre dialecte, care stă în toate gramaticile... Numai vorbe, vorbe, vorbe...

Dar cu vorbe, care îți curg slobode din gură ca mazărea dintr'un sac, nu tai la nimenea creanga de sub picioare, și cu câte-va buchii ce le-ai deprins ca apa, nu poți lua — dragul neichii pe nime deandosele, mai puțin fapte științifice... Numai din fapte poți deduce fapte... din gogoșe nu faci mărgelă...

Dar să fixăm o premisă. să spunem că dl Pușcariu m'a prăpădit, — să-l facem și dl Pușcariu o bucurie de iarmaroc — atunci dumnealui nu știe, că după cadavrul meu stă adevărul ca o Hydra, cu 30 de capete, și chiar dacă ar fi dl Pușcariu un Hercules — să-l mai facem o bucurie — și ear succede (!) să prăpădească cu buzduganul lui critic Hydra, atunci tot nu și-a ajuns scopul, căci în momentul în care ia turtit capul ultim, Hydra va făta pe la coadă puיעeci... alte adevăruri, cari se prăsesc și se ridică înaintea lui ca o pădure...

Și chiar dl Pușcariu să înceapă trânta asta periculoasă, dumnealui care strigă în fața ideilor mele europene, ca un exemplar duzinar de burghez fricos, după poliție? Domnul Pușcariu care vrea să institue o geandarmie literară? Poate o gardă de haiduci cu puști cu cremene, cu pipe lungi și cu căciule patriarcale? Și dl Pușcariu vrea să treacă de un om al progresului, dumnealui care cere o „targă de censură”, unde să se tundă ideile ca oile! O dl Pușcariu, aceasta ar fi prea patriarcal, o vorbă prea de oae..., de ce să nu înșințăm și o lăptărie literară, unde să se mulgă ideile ca caprele? De ce să nu facem și o „stavă de idei” și lângă ea „un institut literar de moșit” și alte creațiuni după fantasia d-tale arhitectonică...

Scandal mare în Cluj.

— Dela corespondentul nostru particular —

Mare ferbeare a cauzat azi la amiază o întâmplare pe cât de tristă, atât și de provocatoare.

Maud tăcu un moment, voia par'că să cumpenească bine ceea-ce voește să spună ș'apoi zise așa de încet în cât bărbatul ei mai mult ghici de cât auzi.

— Nainte de ce mor, așt voi să zed pe tatăl meu.

Maracky se făcu palid. Și-a oferit vieța. I se părea acum că Maud ar voi mai mult de cât aceasta. Dar n'a esitat și cu voce tare zise:

— Bine! Ori-ce ar trebui să fac, îl voi aduce.

— Oh! Stenio șopti ea, tu ești așa de bun și eu te iubesc atât de mult.

Marele artist surise, și apoi să în toarse cătră cumnată-sa:

— Daisy dragă, e deja târziu și d-ta trebuie să te reîntorci la marchizul Mellivan... Nu ținea secret înaintea lui cele întâmplare azi dimineață, apoi îl întrebă n'ar avea grația să mă primească. Fie ori cât de grea și dureroasă pentru noi amândoi aceasta întâlne cred că și diusul va afla că e de lipsă.

— Voși face-o, răspuse fata; își sărută încă odată sora, și plecă.

V.

În salonul iachtului său ancorat în port se plimba de un cîas în sus și în jos lordul Mellivan, așteaptă pe Maracky. Pași săi nu se aud pe covorul moale. Pe mobilele de mahagoni se reflectează lumina soarelui de amiază. Pe ușă deschise se aude șgomotul valurilor și din departare șgomotul unui vapor ce transportă cărbuni.

Anume un crișmar jupân din satul Teleac, a adunat vreo 40—50 de flăcăi români și i-a adus în Cluj, ca să depue o nună ungrească pe statua Regelui Mathia. Conductul acesta și sosi în pace în Cluj și pe drum se auzise din gura voinicilor români strigătele:

— Eljen a nemzeti hadsereg! Eljen Mátjás Király (? !)

Ajungând în strada Mátyás, fură întâmpinați de o mulțime de polițiști — anume poliția fusese alarmată telefonic din partea unui jurist că s'au reșcutat și voiesc să facă revoluția. Conducătorul poliției auzend însă tenđența conductului, deschide drum înaintea lui.

Flăcăii români fură conduși la redacția șovinistă „Fris Ujság” unde amăgitorul jidan rosti o vorbire, accentuend că Românii rebeli vreau să-și manifesteze dragostea față de unguri, când acum vin să depună cunună celui mai mare rege maghiar: Mathia.

Intr'aceasta se întâmplă că inspectorul polițial Filippi observă, că pe pieptul unui flăcău era afirmată o cocordă românească. Sare la el și spumegând în mânia sa i o rupe de pe piept și o aruncă tumultul cu aceste cuvinte:

— Itt magyar ország van! Nincs oláh nemzetiszin. Izgató! Majd adok én neked k...!

Tumultul îl aplauda și gata să se întingă o bătae, dacă n'ar fi sosit câțiva călăreți cari îmbrășie ceata turbată. Toamă când fini vorbirea jupânului, amăgitorul impertinent — sosește parochul părinte al Telecanilor, care voia să știe ce fac poporenii lui.

Abia îl observă Tilippi, și-l atacă cu aceste cuvinte:

— Cară te a'ici, nu agita! Și gata să-l lovească pe parochul îmbătrînit în cîinate, Flăcăii vędend că părintele lor este batjocorit, îl urmară, cu lăsându-l buzele umilate pe jidanul, care cuteza în numele satului întreg să vorbiască șovinistilor!...

După cum suntem informați, depunerea cununii se amină pe Lunia viitoare, când au și rugat pe părintele batjocorit să-l conducă! (Aștepte numai!)

E.

Lupta în comitate.

— Congregația comitatului Aradului. —

În vederea luptei ce are să se dea azi în adunarea de toamnă a congregației comitatului Arad, fruntașii români au ținut aseară o conferință prealabilă la otelul „Vas”, presidend dl M. Veliciu ear secretar fiind dl Russu Șirianu.

În deplină înțelegere s'a hotărât linia de conduită ce membri vor observa azi în adunare, după cum s'au desemnat și cei cari vor trebui să ia cuvîntul, ș'anume: M. Veliciu, Dr. S. Ispravnic, Russu Șirianu, Dr. I. Suci, S. Secula, Dr. St. C. Pop, Ioan Gorgia, protopop și Ambrosie Ungureanu, preot, după cum s'a decretat de altfel

Cântecul lebedei.

De George Ohnet.

7.

Artistul își plecă capul și pe față-i palidă curgeau șiroaie de lacrimi. Adencit în gânduri triste voia să-și ușureze inima grea de durere mortală. Din fantasmare îl deșteptă Maud:

— Stenio, de ce stai așa la o parte? Vino aici... Plângi! Ce s'a întâmplat?

— Nimic, drag ingerul meu. M'a emoționat că am văzut pe sora ta lângă tine.

— E mare bucurie aceasta pentru mine și ție am să-ți o mulțumesc, zise Maud surizind. De când e Daisy aici, mă simt mai bine. Dacă ar rămânea un timp aici așt învia de nou, mi-aș recăștiga sănătatea. Dar nu numai pe dinsa așt dori să o ved.

— Fața i-se înoră.

— Oh! De-ar voi tata să mă erte, zise cu o voce bună.

— Maud! strigă Daisy și Stenio.

Maud se ridică în papt și zise cu ochi schinteitor.

— Stricteța lui prea mare e ce mă omoară. Mânia lui e povara pe care n'o pot suporta. Aceia mi-a frânt inima. Pentru tot ce-l scump în lume să vie aici! Vreau să-l zed. Dacă nu are ce să-mi spue să nu-mi spue nimic. Să nu între aici de nu vrea. Dar să treacă pe stradă pe la fereastra mea, ca un străin. Să-l zăresc și aceasta va fi deja jumătate a fericirii mele cereșt...

Obosită de încordarea prea mare, căzu pe perini; palidă ca moartea nemișcată rămase în brațele surorii și bărbatului ei, respirend cu teribilă forțare aerul curat. După vreo câte-va minute să reculese; își alipi fața de fața surorii sale și zise cu o voce tot mai slabă:

— Iartă-mă dragă, că-ți fac așa durere... Dar vezi asta e deja soartea mea să fac durere acelora cari mă iubesc, măcar că nu sunt așa de rea!

La auzul acestor cuvinte exprimate cu o blândeță îngerească, Stenio căzu îngenunchi înaintea patului, puse mâna bolnavei la fruntea sa pe care inspirația nică când n'a înfierbântat-o într'atât ca și acum durerea.

— Tu scump martir, care atâta ai suferit fără a te plânge, acum vrei să te acuzi? Dar numai eu sunt cel vinovat, eu am adus acest necaz asupra ta.

— Nu! Tu mi-ai făcut vieța frumoasă, strălucitoare.

— Frumusețe! Lumină strălucitoare! Ce a rămas din toate acestea! Oh, de ce Doamne, nu mai pe mine nu mă duce moartea! Dacă eu aș putea dispăre tatăl-tău te-ar ierta. Nu pe tine te pedepsește el ci pe mine! Știe că suferința ta cum îmi frânge sufletul, pentru aceea e așa de neînduplecat. Oh, Maud adorata mea, mi-aș da vieța, dacă prin aceasta ți-aș putea câștiga un moment fericit. Ce-ai voi, cea-l dori?... Spune și voi fi fericit să-ți pot face!

latitudine: să ia, dacă vor, și cuvântul.

Eată de altfel un scurt raport despre cele petrecute.

La ședință Românii s'au prezentat în număr frumos. Sunt de față M. Velici, Dr. S. C. Pop, Russu Șirianu, S. Secula, R. C. Popovici, G. Telescu, P. Givulescu, Aug. Beles, Ambrosie Ungureanu, G. Turic, G. Mladin, Dr. I. Trăilescu, A. Secula, Dr. G. Popovici, Dr. I. Hotărăn, I. Herbai, N. Lăzărescu, Z. Milian, Dr. C. Ardelean, G. Serb, Iacob Musca, D. Musca, preotul Tămășdan, Franco, Burdan, Simeon Buda, T. Laurențiu, Ciobriș, I. Groza, T. Terent, D. Popovici, I. Jancu, Dr. I. Suci, Dr. Ispravnic, I. Groșorean, I. Micloș, I. Giorgia, P. Givulescu, (inv.) G. Pap, D. Luca, P. Vancu, V. Popovici, Beles, (Odvoș) Josif Ognean, P. Truța, Aug. Boțoc, Al. Teran și alții peste 40 țărani frunțași.

Fișpanul intră în sală și deschide ședința la orele 9.

Nainte de a se intra în ordinea de zi, ține un discurs omagial în amintirea lui Deák Ferencz.

Propune a se înscrie în procesul verbal al ședinței de azi prinosele ce congregația aduce memoriei marelui bărbat de stat.

Dr. Ioan Suci ține o strălucită vorbire făcând apologia lui Deák și arătând desăvârșirea mare dintre Deák Ferencz și urșii săi de azi.

Aprobări entusiaste au acoperit înțelegerea, din partea Românilor, vorbirea pe care vom da-o în întregime.

M. Veliciu ia cuvântul la raportul vișpanului și arată cu cât cinism tratează țara, în raport, afacerea gravă dela Șepreus, unde zice că a fost *revolta* (zendülés), pe când în realitate au fost măcelăriți Români pachici! (Puternice aclamări).

Când încheiam aceste șire, un scandal enorm a izbucnit.

Minute întregi Români nu au putut să ajungă protonotarul la vorbă, din cauză că fișpanul a proclamat primirea raportului fără a da Românilor cuvânt să motiveze de ce nu pot primi raportul, cum a propus Veliciu.

— **Săse disolve Dieta.** Sub acest titlu Kossuth Ferencz șeful partidului 48-ist scrie un articol, în care, drept soluție a crizei cere di o vare fără amânare a Dietei, dar, — căci este și un dar — cere garanții materiale și morale dela Tisza că alegerile vor fi libere.

Că ce înțelege dl Kossuth sub alegeri libere e ușor de închipuit, să-i garanteze guvernul cel puțin o sută kossuthiști cum a făcut-o Széll.

Cam asta e gândirea unu-i cap kossuthist.

Afacerea deputatului sârb Dr. Pavlovics a fost rezolvată erii și la Curie. Se știe că judecătoria cercuală îl osândise pe Dr. Pavlovics la 2000 coroane pentru vătămare de onoare prin lovirea unor copii dar tribunalul din Kikinda a redus pedeapsa la 1000 coroane. Curia după ce a ascultat apărarea lui Dr. Tetétleni Armin și replica procurorului de Coroană Kationa, a aprobat sentința dată de tribunal.

— **Laudă care compromite!** Ferește-mă, Doamne, de lauda vrăjmașilor, zice Românul. Pentru-că om cu scaun la judecată știe: dușmanul te laudă numai când ai făcut ceva ce lui îi vine la socoteală.

D-l Traian Stoicanescu trebuie că se simte acum genat: îl laudă anume nu numai ziarele locale, din S. Miclăușul Mare și Arad, ci în numărul de ieri „F—g. Magyarorszag” din Budapesta îl slăvește și-l apără față de „Tribuna Poporului”, care nu l'a atacat de altfel ci a relatat numai fapte *săvârșite* de stimabilul primar român räkoczyist și kossuthist. Și nu-l atacăm pe d. Stoicanescu pentru-că nu vrem să-l aducem în poziția d'a fi laudat des în presa maghiară, ci credem că d-sa va reveni la ideile ce avea înainte d'a fi primar!

Regiment românesc brav. Cu ocazia vizitei Țarului la Viena, garda de onoare a suveranului rus a fost compusă din feciorii regimentului 43. Țarul a decorat pe 12 ofițeri ai acestui regiment cu ordul sf. Stanislau, iar la 3 subofițeri le-a dat medaliile de argint. Se știe, că regimentul 43 este compus din feciorii români recruțați din ținutul Caransebeșului. Când vine rindul acestui regiment se facă garda de onoare la palatul imperial din Viena, muzica militară cântă numai cântece românești.

— **Deschiderea expozițiunii „Cercul artistic de picturi și sculptură”.** Duminecă dim. la orele 11 s'a făcut în București deschiderea expozițiunii cercului artistic de pictură și sculptură organizată în sala Ateneului. Intreaga elită a Capitalei și toți acei care se interesează de mersul frumoaselor realizate de către tinerii noștri pictori și sculptori. Au expus picturi următorii artiști: D. Serafim, Titus Alexandrescu, I. Neylis, P. Ioanid, D. Angelescu, Ludovic Basarab, E. Sperlich, Al. Henția-fiul, C. Ghiorghiu, D. Michăilescu, d-șoara Othilia Michail, d-șoarele Rogveska și A. Menovicianu (O'Relly), și d-na Georgescu: sculptori: C. Stork, M. Gheorghiu, etc.

— **O mare durere** i-a cuprins pe patrioții de toate nuanțele. Camera advocațională din Timișoara nu a putut să condamne adică pe un avocat german, care încontra unei hotărâri a consiliului orașenesc făcuse o apelată în *limba germană*, lucru pentru care Ungurii l'au atacat în presă și-l acuzaseră la camera advocațională. S'a dovedit însă, în decursul cercetării, că avocatul a avut acest drept, deoarece-ce este înscris în regulamentul orașului și în lege. „Eată cum în Ungaria tradarea de patrie este înscrisă în lege”, — esclamă cu durere „F. Magyarorszag”. Mirare că nu cere a se înscrie în lege ca nimeni să nu aibă voie a vorbi în Ungaria în „limbă străină”!

— **Expoziție agricolă.** Duminecă s'a făcut la Brăila inaugurarea expozițiunii de agricultură, în prezența d-lui C. I. Băicoianu, secretarul general al ministerului agriculturii, a comitetului de inițiativă, a d-lor deputați, senatori, și a reprezentanților autorităților locale.

După oficierea unui serviciu divin de către P. S. S. Episcopul Pimen, au rostit

discursuri: d. C. Gabrilescu, prefectul județului, C. I. Băicoianu, secretarul general al ministerului agriculturii.

În urmă, toți cei de față a vizitat pavilionul principal: aci s'a servit șampanie și s'a toastat pentru M. S. Regele, pentru organizatori expozițiunii.

La ora 1, d. prefect Gabrilescu a oferit un banchet la prefectura județului, invitațiilor.

S'au trimis telegrame M. S. Regelui, d-lui președinte al consiliului Dimitrie A. Sturza, și d-lui ministru al agriculturii C. I. Stoicescu.

Expoziția de animale se va deschide Mercuri. Cea agricolă se prezintă foarte bine.

— **Fenomen ciudat.** Comunicațiunile telegrafice s'au ntrerupt Duminecă în toată Franța deodată la orele 5 1/2, seara, în urma unor fenomene magnetice, de origină terestră.

Într'o parte a zilei de ieri, Franța a fost izolată, din punctul de vedere al relațiilor telegrafice, de Europa și America.

Acăastă perturbațiune este atribuită mișcărilor sismice și fenomenelor atmosferice, asupra naturii cărora până acum nu se știe nimic.

Pentru prima oară, dela instalarea rețelelor telegrafice, se produce un asemenea fenomen.

Aproape toate comunicațiunile s'au restabilit în mod subit la sfințitul soarelui.

— **Avansări în armata comună.** Afară de avansarea medicului militar Dr. Ioan Pop din Brașov la gradul de colonel, mai vedem în monitorul oastei următoarele avansări. La gradul de căpitan cl. I: căpitanii de cl. II Traian Zsivan de Melencez din reg. 43 și dl. Ioan Popovici din reg. 32 de inf.

— La gradul de căpitan cl. II locotenenții Dimitrie Florian din reg. 31 și Dănilă Algya alias Pap e Comanda din reg. 83 de inf. — La gradul de locotenenți sublocotenții Artur Dan de Apșa din reg. 37, Victor Madincean din reg. 67. Grig. Boldea din reg. 47 (transferat la 51) și Gornel Popovici din reg. 92 de inf. (transferat la reg. 92 de inf. (transferat la reg. 70.) La gradul de sublocotenți: cadeții aspiranți Pompeiu Andrea din reg. 1 (transf. la 39). Simon Ladeș din reg. 76 (la 61), George Munteanu din reg. 76, Ovidiu Ivașcu din reg. 75 (la 61), Eremie Hamza din reg. 64, Teodor Serb din reg. 33, Nic. Mărgineanu din bat. 28 de vânători Traian Popa din reg. 97 (la 64), Moise Rîșcuțiu din reg. 92 (la 33), Valer Șandor din Viștea din reg. 33, Ștefan Turtureanu din reg. 83, și Eugen Negră din reg. Nr. 5. Mri departe căpitanul auditor cl. II. Adrian Nedelcu doctor în drept a fost transferat de la regim. de int Nr. 51 la reg. de int 39 sublocotenent Aurelian Cadariu la reg. 2 de infanterie, iar în bransa administrației de zidiri militare: George Oprița, oficial cl. II la secția corpului 15 de armată.

Cine suferă de romă, nevralgie, dureri de urechi și migrenă, să folosească crucea dublă magneto-electrică R. B. 86967 inventată de dl Albert Müller (Budapest. V. Vadász ut. 42/K), care întrece în efect toate remediile din lume. Nenumărate sunt scrisorile de recunoștință, cari adevăresc aceasta cum o adevărește între altele și *Ludovic Weiser*, profesor de pian (Pozsony), într'o scrisoare adresată de curind d-lui Müller.

— **Increderea publicului** nu trebuie să încercă să câștige cu deverse false și promisiuni goale; — dovadă la asta e increderea și preferința, de care se bucură din partea publicului prăvălia binecunoscută de giuvaerice ale lui *Weinberger Ferencz*, căci firma asta pe lângă prețuri solide și promptitudine severă oferă execuția cea mai bună Depozitul lui de lucrări în aur și argint, și ciasornice de Geneva, e un lucru de remarcă. Il recomandăm în atenția publicului mare. Telefon pentru oraș și comitat n-rul 439.

Cea mai nestrăicătoasă cremă pentru înfrumșetarea tenului e crema de flori de liliac. un borcan costă 1 cor.

Pudră de flori de liliac 1 cutie 1 cor. Săpun de flori de liliac bucată 70 fil. Pasta Iuno 2 cor.

Pudra Iuno 2 cor.

— Mijloc sigur contra durerilor de stomac, a sgârciturilor și a catarurilor de stomac, contra boalelor învechite de stomac și contra lipsei poștei de mâncare, pe urmă un mijloc sigur purgativ fără dureri: e ceaiul întăritor de stomac al farmacistului Kossuth. O cutie de probă 1 cor. 20 fil., o cutie de probă 2 cor.

— Contra guturaiului, tusei, răgușelei, flegmei și a afecțiunilor laringilor

are un efect miraculos pastilele de pept Senega. Se pot găsi în farmacia „Verg-Maria” alui Kossuth, în Arad, Piața Boross-Beni 150 (casa Dengl).

Felurimii.

Populația Japoniei. Estinderea Japoniei e de patru sute de mii de kilometri pătrați, așadară numai cu 67 de-mi de kilometri pătrați mai mare ca Ungaria. Dar acest stat are 47 milioane de locuitori; de un kilometru pătrat se vin 117, pe când în Ungaria pe un tertoriu tot așa de mare trăesc 59 de persoane. Tokiô, capitala Japoniei se desvoaltă în mod fabulos. Cu ocazia ultimei statistice a avut 1,705.028 locuitori, 94066 bărbați și numai 767.367 femei. Disproporțiia între cele două sexe se poate atribui numai faptului, că foarte mulți țărani merg în capitală să-și caute lucru ear soțiile rămân acasă. În decurs de cincăni locuitorii capitalei Japoniei s'a sporit cu un sfert ve milion. Până acum n'a emigrat nimeni din Japonia, și cel-ce totuși și-au părăsit patria, s'a grăbit să se întoarcă. După statistica exactă abea sunt o sută și cincăzeci de Japonezi în străinătate.

Posta în Bengal. — Repeziciunea cu care, în timpul stagiunii de ploai, se umflă, în Bengal, torenții, și din piriuri de nimic se transformă în repez și impetuoase cursuri de apă, e ceva de necrezut; nici chiar în țările europene cari adesea sunt bătute de inundații nu se poate face idee de instantanietatea cu care torenții se formează și se înmulțesc.

Natural că aceasta vatămă serviciul de comunicare între un loc și altul; dar în oare-care puncte, unde e cu neputință de a se trece torenții, născocirea omenească găsi leac; de un arbor centenar care se află pe un mal se leagă un capăt de frânghie; cel-l'alt capăt este legat de un arbor de pe malul opus, și corespondențele, pachetele, depesile, etc. sunt trecute de pe un mal pe cel-l'alt legându-se de un cârlig care e unit de o mică rotiță care se rostogolește repede pe frînghii și duce pachetul. Sistemul, precum se vede, e simplu și ingenios.

Bibliografie.

A apărut:

LA ROMA

NEAPOLI. — POMPEI. — CAPRI. — FLORENȚA. — VENETIA. — LIDO. — LONDRA. — PARIS. —

SCHIȚE ȘI IMPRESII

DE

RUSSU ȘIRIANU.

Se află de vânzare la Administrația „Tribunei Poporului”, Arad. Volumul de 268 pagini, costă 2 cor., plus 10 fil. porto postal.

A apărut:

Biblioteca literară a ziarului „Libertatea” Nr. 4 „Poesii și Nuvele”. Tipografia nouă în Orăștie. 1903.

A apărut:

Biblioteca „Tribuna Poporului

N-rul 1.

NUVELE

DE

Léonile Zola.

Trei nuvele d'o rară frumseță.

Prețul 40 bani + 6 fil. porto.

De vânzare la adm. foil noastre.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu. Editor Aurel Popovici-Barciannu.

INSERȚIUNI ȘI RECLAME.

Candidat de avocat

se caută în cancelaria d-lui Dr. N. Oprean, în N.-Szt.-Miklós. Cei cu pracsă vor fi preferiți.

Doritorii să se adreseze direct.

Cele mai noi stoffe de haine p. dame,
Mătase pentru haine și bluze,
Specialități în bluze gata

se pot căpăta la

SINGER SÁNDOR

prăvălie de mode și trusouri.

— ARAD, Andrásy-tér 20. —

Pânzeturi, șifoane și fețe de masă,

Trusouri de mireasă,

începând cu cele mai simple până la cele mai
elegante, în mare asortiment, se pot căpăta la

SINGER SÁNDOR 1 21-25

prăvălie de mode și trusouri.

— ARAD, Andrásy-tér 20. —

Ciorapi p. dame, bărbați și copii (tricotați în pușcărie).

Lingerie pentru bărbați, Cravate, Covoare, perdele
și șarșafuri după cea din urmă modă se pot căpăta la

Singer Sándor

prăvălie de mode și trusouri.

— ARAD, Andrásy-tér 20. —

„**Nădlăcana**“

institut de credit și economii, societate pe acții în

NÁDLAC (Nagylak) comitatul Cienadului.

Fondată la 1897 cu un capital social de 100.000
coroane în 1000 bucăți acții à 100 coroane.

Acordă: credite personale pe cambii, credite pe cambii cu aco-
perire ipotecară, credite pe obligațiuni cu convenții și imprumu-
turi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri spre fructificare, după cari institutul plătește
contribuția erarială; car deponenții primesc după banii depuși 5%
interese.

Direcțiunea.

Tipografia „Tribuna Poporului“ Aurel Popovici-Barcian. Arad.

Indată efect surprinzătoriu!

Nou! **Jahner-Crème** fără grăsime.

Mai nou product higienic pentru înfrumșetarea și nobilitarea pielii

Efectul îndată fără esemplu consistă prin aceea, că
pelea obrazului, prin aceeași ușoară încordare, consistă
menea unei netezimi de marmor alb și fineță, care se
prin un alt mijloc de înfrumșetare nu s'a dobândit.

Un mijloc de înfrumșetare prin însușirea aceasta

Jahner. Crème fără grăsime agitează în tot locul o
insuflețită. Mai perfect pe terenul pentru îngrijirea înfrumșe-
șetării. Nesticăcios! la moment efect.

Pe timpul întrebunțării dispar peste galbene, bube
ferbințări, bubițe, sgrăbunțe și altele pentru necurățirea

Netezește sbărcituri și semn de bubat, acoardă în
persoane mai bătrâne o culoare de obraz jună proaspătă
grățioasă; obrazul, grumazul, brațele și mâinile conserve
înfrumșetă frapantă și o culoare dragostoasă.

Jahner-Crème fără grăsime să poate mai virtos ziua
succes a se întrebunța. Nu conține nici argint viu, nici plumb
1 tegulă 1 coroană.

Jahner s a p u n. Acest săpun servește spre conservarea și nobilitarea pielii, este liber
ori-ce aspreală și exercită influința cea mai binefăcătoare asupra pielii. La
bunțarea Jahner-pomadeli trebuie mai întâi să spălăm cu acest săpun, prin ce efectul pomadeli
naintează foarte esențial. 1 drb. 60 fileri.

Jahner p u d e r. Jahner-puderul este nedisputaver non plus ultra a tuturor pudurilor.
un pudur pentru bai, salon, de toate zilele precum și pentru înfrumșetarea pielii,
are însușirea nu numai de a scoperi, ci este și absolut nesticăcios. Jahner-puderul este un
duct perfecționat, care în privința bunății și a fineții și a nepernișosității este asemenea ori-
puder indigen și din țări externe. Pentru blondine să ia rosa sau alb; pentru brunete (chiar
galbeniu) rosa sau alb. 1 șutulă 1 coroană.

Jahner a p a d e g u r ă. Cel ce-și spală gura regulat seara și dimineața cu Jahner
de gură nu va avea nicăd dinți găuroși și delatură durerea de dinți. Nu se
destul recomanda la carne burețioasă al dinților. Tocmai așa se potrivește la dinți cu rădăcini clătin-
Un mijloc sigur contra cărnii dinților ușor sângeroasă. Contra putrezirii cărnii dinților. La durere
dinți renmatiei. Foarte prețioasă este la înlăturarea respirațiunii rău mirositoare. 1 sticlă 1 cor
40 fileri.

Jahner p a s t a d e d i n ț i. Liber de săpun. Mai toate persoanele cari întrebun-
pasta cu săpun conținătoare, au la marginea dinților o peatră acră cafeniu de
carnea dinților e moale și ușor sângeroasă! Este dară a se recomanda tuturor, cari țin la valo-
dinților sănătoși și frumoși Jahner pastă de dinți fără săpun. 1 dosă 1 cor.

Jahner p o m a d ă p e n t r u c r e ș t e r e a p ă r u l u i. 1 Tegula 2 coroană

Jahner e s s e n ț ă d e p ă r. Aceasta întărește perii deja clătinați, înaintează în
măsură creșterea și contribuie hotărât la deplina înlăturare a mătrefei din cap. 1
1 coroană 60 fileri.

Jahner v ă p s e a l ă d e p ă r. Resultat reușit! Nu descolorează! Culoare natu-
părului! Cel mai nou nesticăcios mijloc care îndată după prima întrebunțare redă
culoare naturală a părului încrunțit, alb și roșu, precum părul dia barbă și sprâncene,
plac brunetă și neagră sau blondină. Aplicarea este foarte simplă și este alăturată în instruc-
dată fie-cărui etul. O neisbândă a coloritului după precisa instrucțiune de întrebunțare de sig-
să întâmplă.

La cumpărare să se spună apriat ce culoare se poștește (negru, brunet sau băl) pentru
încrunțit. Un carton 4 cor.

Jahner a p ă b l o n d i n ă. Părul nu prea frumos băl, roșu și brunet să poate în-
foarte scurt băl-auriu colora. Apa blondina este pe deplin nesticăciosă, fluidul o
culoare și miros, care nu colorează nicl pelea, dar nicl pânzăturile albe. 1 sticlă 4 coroane.

Părul alb nu să poate cu apa blondina colora. Pentru părul alb se convine numai J
vapseală de păr.

MIJLOC DE VINDECARE.

Tusă. Bomboane de Dr. Oppoczer. Un mijloc foarte aprobat contra catarrhului a
nelor de respirat, contra tusei, răgușelei, contra gâdelării în ghit, catarrhului de plămâni, a res-
grele. 1 șutulă 80 fileri.

Fluidul pentru Rheumatism și Gicht a lui Dr. Hoffmann. Un mijloc aprobat încă de mulți
contra Gichtului, Rheuma, dureri de nervi, Neuralgia, Rheuma, în muscui, Exudate, Ischias, în
tirea unor membre, înțepenirea muscuilor și coardelor chilaviturilor și durerilor din crucea
1 sticlă 80.

Pilulele curățitoare de sânge a lui Dr. James. Pilulele acestea curățesc sângele, iritează
vitarea mațelor și înaintează mișcarea scaunului, depărtează toate sucurile rele, ferea strică
rămășițele rămase din alte beteșuguri. 1 boiță 80 fileri.

Balsam de Dr. James. Balsamul acesta încălzește rânza și sângele îngreoiat, depărtează
cinnea, flegma și ferea superfluă și prin aceasta produce o mistuire proaspătă, prin urmare
mistuirea rânzei (stomachului) în mișcare nouă și escită pofta la mâncare și beutură. Bals
acesta depărtează vânturile, sporește activitatea intestinelor, delatură ridicarea din stomach,
cinnea, greața de cap și amețiala. 1 sticlă 80 fileri.

Unsoare de rie a prof. Kaposi. Această unsoare se aplică cu bun rezultat nu numai la
și la tot felul de excreșcenții a pielii. 1 tegulă 1 coroană.

Comand-le să se adreseze la

RUDOLF JAHNER, apotecariu.

Temesvár-Fabric strada principală Nr. 70.

Imprumuturi de bani pe amortisare

mijloc se pe lângă condițiile cele mai avantajoase, pe moșii și
case în orașe cu 4,3, 4,5 și 5% și amortisare de

20, 25, 30, 50 de ani,

adecă în camătă e socotită atât camăta cât și amortisarea din capital.

Principiul meu e îndestulirea M. On. public, care vrea să
facă imprumuturi ipotecare.

Imprumuturile se plătesc în bani gata, scrisorile ipotecare se
plătesc cu valoarea lor nominală. Spese prealabile nu sunt, taosele
mi le socotesc ulterior.

Pentru deslușiri mai detaiate a se adresa la

HERZOG SÁNDOR

Arad, strada Weitzer-János Nr. 15, ușa 7.